

Landprofil **FINLAND**

Oktober 2021

SOFF
Säkerhets- och
försvarsföretagen

FINLAND SOM FÖRSVARSMARKNAD OCH SAMARBETSLAND

LANDET

Finland är en republik där presidenten väljs vart sjätte år och kan sitta som längst två mandatperioder. Sedan 2012 innehas posten av president Sauli Niinistö som leder landets utrikes- och säkerhetspolitik tillsammans med regeringen. Den finska regeringen, kallad statsrådet, väljs vart fjärde år och sedan 2019 leds den av statsminister Sanna Marin. Traditionellt bildas majoritetsregering mellan två av de tre stora partierna i landet – Finlands socialdemokratiska parti, Centerpartiet i Finland och Samlingspartiet – samt något av de mindre partierna. Detta skapar förutsättningar för kompromisser och koncensuslösningar vilket gör att landet ofta har politisk stabilitet. Finland är medlemmar i EU sedan 1990 och har även euro som valuta sedan 1999.

Finlands försvarspolitiska inriktning präglas av dess territoriella gräns mot Ryssland och de krig som landet var inbegripna i under 1900-talet. När andra europeiska och framförallt nordiska länder rustade ned och inriktade sin försvarsförmåga mot insatsförsvar under åren runt millennieskiftet bibehöll Finland fokus på territoriellt försvar med förhållandevis stora volymer av personal och materiel. Den finska försvarsmakten består av tre försvarsgrenar där armén är den största. Värnplikten i Finland är allmän för män och frivillig för kvinnor, vilket gör att Försvarsmakten, som består av ca 35 000 anställda, har möjlighet att kalla in ca 300 000 personer i krigstida styrka. Finlands balans mellan stormakter, som kommit av dess geografiska läge, har avspeglats även i utvecklingen av den nationella försvarsindustrin som inte utvecklades i samma utsträckning som den svenska. Det finns däremot ett politiskt samförstånd kring vikten av nationell försvarsförmåga och policy i försvars- och säkerhetsfrågor. Detta gör att finansiering av avgörande försvarsförmågor, så som ersättare av stridsflygplan, prioriteras.

Den finska försvars- och säkerhetspolitiska inriktningen definieras i Statsrådets försvarsredogörelse i vilken regeringen presenterar försvarspolitisk inriktning för riksdagen. Den senaste publikationen är från 2021 och sträcker sig fram till 2030. Den baseras bland annat på Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse, senast publicerad 2020. Dokumentet har ett, jämfört med tidigare, tydligare fokus på hybridpåverkan där cyber- och informationsförsvar är i fokus. Frågor som rörcybersäkerhet är ett bra exempel på hur olika delar av den finska statsapparaten arbetar integrerat med försvarsfrågor i ett gemensamt totalförsvar, där det är Kommunikationsministeriet som ansvarar för koordinering av cybersäkerhetsfrågor i nära samarbete med försvarsmakten.

Materielanskaffningar är i de flesta fall godkända av riksdagen genom att de beslutas i statsbudgeten, men vid vissa projekt krävs särskilt godkännande så som för HX-projektet inom vilket nya stridsflygplan ska anskaffas. Försvarsministeriet är huvudansvariga för materieförsörjning och processer kopplat till detta, och ansvarar för den långsiktiga planeringen med stöd av försvarsredogörelsen. 2014 skapades Logistikverket som är underordnat försvarsmakten och motsvarar FMV med skillnaden att det inte är en fristående myndighet. Försvarsmaktens huvudstab fastställer försvarsmaterielens funktionella krav medan Logistikverket fastställer systemkrav, alltså de mer övergripande kraven. Anskaffningar upp till 4 miljoner euro kan beslutas inom Försvarsmakten. Ansvaret för materielanskaffning finns på så sätt kvar inom Försvarsmakten, medan underhållet sköts statligt genom så kallade strategiska partnerskap (se nedan).

Mer läsning:

[Försvarsmaktens hemsida \(på svenska\)](#)

[Statsrådets försvarsredogörelse 2021](#)

[Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse 2020](#)

[FOI Memo 6481, 2018. Historisk översikt av Finlands försvarsmakt. Guardians of the North: The Finnish Army Improves Readiness and Mobility to Counter Hybrid Threats](#)

[Kapitlet om Finland i FOI-R--5013--SE "Western Military Capability in Northern Europe 2020 – Part II: National Capabilities" 2021 ger en bra genomgång för den finska försvarsförmågan](#)

[Rapport från tankesmedjan IRIS, Defence Industrial Policy in Finland – Drivers and Influence 2018](#)

FÖRSVARSBUDGET OCH UTVECKLING

Finland försvarsbudget var 2020 4 miljarder USD vilket motsvarade 1,5% av BNP, en ökning från 3,6 miljarder USD 2019. Från 2021 kommer försvarsbudgeten öka avsevärt då landets stora materielanskaffningsprojekt, stridsflygplan och ytstridsfartyg, ska börja betalas. Detta kommer öka den finska försvarsbudgeten till över 2% av landets BNP fram till åtminstone 2023. Finansdepartementets prognoser är att försvarsbudgeten kommer öka till 4,9 miljarder euro 2021 och sedan kvarstanna på den nivån fram till 2023. Av detta kommer ca 29% gå till anskaffning.

FÖRSVARSMATERIEL OCH INVESTERINGAR

FOI:s rapport "Effektiv materielförsörjning - Nordiska länders strategi, organisation och försvarsindustri" från 2017 ger en bra översiktsbild och genomgång av den finländska försvarsindustrin och dess förutsättningar.

Försörjningsberedskap och försörjningstrygghet är återkommande faktorer i den finländska materielförsörjningen, på finska benämnt huoltovarmuus. Landets kontinuerliga fokus på totalförsvar har skapat en kultur och övergripande strategi som ger att alla aktörer strävar mot gemensamma målsättningar för att trygga statens funktion samt industriernas produktion och infrastruktur. Försörjningsberedskapen inbegriper alla delar av samhället och är reglerat i lag. Detta innebär att den finska försvarsmakten ska kunna upprätthålla förmåga i kritiska system och den finska försvarsindustri ska kunna integrera och underhålla militärt materiel. Industrin ska även upprätthålla en viss nationella produktionskapacitet, exempelvis av ammunition. Finland importerar mycket av sina militära förmågor men med kraven på beredskap kommer att den nationella förmågan om att underhålla dessa är hög, så Finland har krav på industriellt samarbete (motsvarande offset) och integration med egna förmågor. Finlands materielförsörjningspolitik har ett uttalat syfte att trygga den militära försörjningsberedskapen på alla nivåer.

Arbets- och näringsministeriet har i ett PM från 2020 beskrivit vikten av industriellt samarbete och hur det fungerar. Det är inte endast finländska företag som kan bli så kallade strategiska partners utan även utländska aktörer inom försvarsindustrin. Detta menar ministeriet säkrar tillgången till kritisk teknik, även om förhållanden skulle förändras.

En del av den finska strategin är att utnyttja materiel genom hela livscykeln samt att samarbeta i bi- och multilaterala samarbetsformat i så hög utsträckning som möjligt vid anskaffning. Vikten av internationellt samarbete och möjlighet för samverkan med materiel poängteras av försvarsministeriet som något som ska beaktas vid upphandling. Den nationella industriella basen är begränsad och man vill därför så långt det är möjligt anskaffa redan prövat materiel. För att upprätthålla kompetens samarbetar utländska leverantörer samarbetar med utvalda finländska företag, så kallade strategiska partners. Detta är en del av den finska strategin för försörjningsberedskap. Några av de mest framträdande av dessa partnerskap är de med Millog Oy, Patria Aviation Oy och Nammo Lapua Oy. De leverantörer som man ingår strategiska partnerskap med är de som bedöms som pålitliga och där det redan finns en etablerad relation. I vissa fall kan beställningar ges till dessa utan upphandlingsprocess. Genom de strategiska partnerskapen integreras även näringslivet i beredskapsfrågor och det nationella försvaret.

Mer läsning:

[Arbets- och näringsministeriet PM avseende industriellt samarbete, 2020](#)

[FOI rapport Effektiv materielförsörjning - Nordiska länders strategi, organisation och försvarsindustri 2017.](#)

[Finska försvarsministeriet ger en bra översyn över försvarsmateriel frågor med relevanta länkar på sin hemsida.](#)

[Arbets- och näringsministeriet skriver om målen för det industriella samarbetet](#)

Pågående översyner

Den tidigare försvarsredogörelsen, publicerad 2017, stakade ut en modernisering för den finska försvarsmakten som har genomförts under de senaste åren. Armén har i denna satsningen anskaffat självgående haubitsar, ammunition till raketartilleri och stridsvagnar.

Sedan 2014 har Finland fokuserat på att öka försvarsmaktens beredskap vilket har skapat behov för modernisering och anskaffning av materiel. Detta gäller framförallt för armén och de regionala trupperna där det fortsatt finns behov för modernisering av materiel.

Program & satsningar

Finland har två större pågående materielprojekt – HX-projektet och Flottilj 2020. Inom HX-projektet ska man hitta ersättare till flygvapnets F18 Hornet. Fem intressenter har inkommit med anbud i projektet, däribland Saab. Flottilj 2020 ska ersätta sju av marinens ytstridsfartyg som tas ur bruk med fyra moderna korvetter. Saab har valts som leverantör av fartygens stridssystem. Dessa satsningar innebär att finska försvaret kommer ersätta två av sina stora plattformar under slutet av 2020-talet vilket skapar en stor omställning.

Fyra teknikområden definieras som särskilt kritiska för försvaret i principbeslutet Tryggandet av det finska försvarets teknologiska och industriella bas från 2016. Dessa är:

- 1, Teknik för ledning och nätverksverksamhet samt för spaning, övervakning och målanvisning
- 2, Material- och strukturteknik
- 3, Teknik för multitekniska system samt för systemhantering
- 4, Bioteknik och kemiteknik

Inom dessa områden bedöms det som särskilt viktigt att landet har nationell kompetens för utveckling och vidmakthållande av förmågan genom produktion, forskning och utveckling samt integrering av systemen i redan existerande material. Finlands nationella försvarsindustri utvecklas spetsförmågor inom flera av de utpekade områdena.

Planerade materielanskaffningar annonseras i den nationella databasen HILMA. Annonserna förs även över till EUs egna databas TED.

Mer läsning:

[Statsrådets principbeslut Tryggandet av det finska försvarets teknologiska och industriella bas, 2016](#)

[Försvarsministeriets hemsida för HX-projektet](#)

[Försvarsministeriets hemsida för Flottilj 2020](#)

[Databasen HILMA](#)

ÖVRIGT

Offset

Enligt finländska departementen används inte längre termen offset, istället pratar man om industriellt samarbete eller Industrial Participation, IP. Industriellt samarbete motsvarar dock inte helt vad offset inneburit, alltså motköp, utan står för att trygga den militära försörjningsberedskapen genom samarbete. När samarbetet kopplas till försvarsupphandlingar motiveras det utefter EUF-fördrag artikel 346. Se PM avseende industriellt samarbete för mer om detta.

Mer läsning:

[Arbets- och näringsministeriet PM avseende industriellt samarbete, 2020](#)

Relevanta aktiviteter

[Association of Finnish Defense and Aerospace Industries \(AFDA\) är den finländska motsvarigheten till SOFF. /](#)

[Även Business Finland arbetar med exportfrämjande, deras hemsida har även särskild information om HX-projektet och Flottilj 2020](#)

MEDLEMSNYHETER FINLAND

- [2021-09-28: Finland och Sverige siktar på fler samarbeten](#)
- [2021-09-06: Saab utökar sitt forskningssamarbete med Aalto-universitetet i Finland](#)
- [2021-07-27: Finland investerar i sina CV90](#)
- [2020-08-28: Saab presenterar nytt motmedelssystem för Gripen](#)
- [2019-09-19: Saab väljs som leverantör av ledningssystem till finska Squadron 2020-programmet](#)
- [2019-06-14: GlobalEye ingår i Saabs Gripenerbjudande till Finland](#)
- [2019-03-11: Finska försvarsmakten beställer virtuella simulatorer från Saab](#)
- [2018-04-27: Saab levererar träningsystem till den finska armén](#)
- [2018-03-05: System Engineering Solution 37 AB \(SES37\) köper Conlog OY](#)
- [2018-01-31: BAE Systems awarded 40 Mk4 Naval Gun contract for Finland](#)
- [2018-01-18: Saab inviger nytt utvecklingscenter i Finland](#)
- [2018-01-04: Saab levererar till finska marinens modifieringsprogram Squadron 2000](#)
- [2017-10-30: Saab får beställning på NLAW från finska försvaret](#)
- [2017-02-10: Saab and Aalto University Sign a Ten-Year Cooperation Agreement](#)
- [2016-11-08: 4C Strategies inleder samarbete med finska Solita](#)
- [2016-06-13: Saab levererar utbildningssystem till finska armén](#)
- [2015-01-13: Nammo launches ammunition production line in Sastamala](#)

SOFF:S EVENTS OCH AKTIVITETER OM FINLAND

[2021-10-20: Briefing: Möt Kalevi Wikström, Försvarsattaché i Finland](#)

[2021-09-28: Försvarsmarknadsdag Finland](#)

[2021-09-28: Finland och Sverige siktar på fler samarbeten](#)

[2019-09-03: SOFF:s medlemsgrupp FoU har möte med finländska AFDA Technology Group](#)

[2016-05-09 – 2016-05-11: NDIS Finland](#)

MEDLEMSFÖRETAG MED INTRESSE FÖR FINLÄNDSKA MARKNADEN

(REDOVISAS SEPARAT TILL MYNDIGHETER)

